

7. Měnové podmínky

Kurz koruny vůči dolaru i euru ve 2. čtvrtletí posiloval.

Nastavení měnověpolitických sazeb zůstalo ve 2. čtvrtletí na konstantní úrovni. Dvoutýdenní repo sazba tak dosahovala již rok 7,00 %¹, diskontní sazba byla dále nastavena na 6,00 % a lombardní sazba na 8,00 %. Kurz koruny vůči euru během 2. čtvrtletí kolísal. Začátkem března začala koruna na úrovni 23,43 CZK/EUR, ale do poloviny měsíce oslabila až ke 24,02 CZK/EUR. Do poloviny dubna pak koruna opět posilovala (až k 23,28 CZK/EUR), ale pak až do konce června měl kurz mírně oslabující trend (ke 30. 6. kurz činil 23,73 CZK/EUR). Celkový průměr za kvartál dosáhl hodnoty 23,59 CZK/EUR, což znamenalo poměrně výrazné meziroční posílení (o více než korunu, 4,3 %) a kurz byl i mezičtvrtletně o 0,8 % silnější. Kurz koruny vůči dolaru se v průběhu kvartálu pohyboval v širším pásmu od 22,66 CZK/USD až k nejsilnějšímu úrovním těsně nad 21 korunami. V průměru kurz dosáhl 21,67 CZK/USD, takže meziročně posílil o 6,4 % a mezičtvrtletně o 2,2 %. Vývoj kurzu koruny vůči euru i dolaru tak měl v cenách zahraničního obchodu protiinflační efekt.

Snižovaly se výnosy vládních dluhopisů se střednědobou a dlouhodobou splatností.

Neměnná úroveň měnověpolitických sazeb znamenala také stabilitu úrokových sazeb mezibankovního trhu. Tříměsíční sazba PRIBOR tak podobně jako ostatní splatnosti v průběhu 2. čtvrtletí jen drobně klesla² (o 0,05 p. b. na 7,15 % ke konci června). Průměrné výnosy vládních dluhopisů v případě střednědobých a dlouhodobých splatností v průběhu 2. kvartálu také mírně klesaly. U střednědobých dluhopisů se výnos snížil o 0,25 p. b. na 4,64 % a u dlouhodobých o 0,32 p. b. na 4,35 %. České vládní dluhopisy s krátkodobou splatností ke konci června dosahovaly průměrné úrokové sazby ve výši 5,37 %, což představovalo drobný nárůst o 0,08 p. b.

Úročení vkladů již výrazněji nerostlo.

Klientské úrokové sazby na vkladech po roce postupného nárůstu už v 1. čtvrtletí dosáhly vrcholu a ve 2. čtvrtletí setrvaly téměř neměnné. Průměrná úroková sazba jednodenních vkladů domácností ke konci června činila 1,52 % (-0,02 p. b.) a na běžných účtech to bylo 0,28 % (+0,04 p. b.). Také průměrné úročení vkladů s dohodnutou splatností se ve 2. kvartálu zvyšovalo spíše kosmeticky (+0,07 p. b.) na 6,11 %. Nefinančním podnikům rostlo průměrné úročení běžných účtů také jen mírně (+0,09 p. b. na 1,10 % ke konci června). Vklady s dohodnutou splatností u nich byly průměrně úročeny 6,53 % (+0,04 p. b.). Celkový objem klientských vkladů byl ke konci 2. čtvrtletí meziročně vyšší o 7,7 % a tempo tak mírně posílilo. Výrazně zrychlil růst vkladů nefinančních podniků (13,7 %) i finančních institucí (40,8 %). Také v případě domácností³ meziroční růst vkladů posílil (5,7 %).

Domácnosti dál čelily rostoucím úrokovým sazbám úvěrů na bydlení.

Spotřební úvěry domácností byly ke konci června úročeny v průměru 9,51 %, což je téměř nezměněná úroveň ve srovnání s koncem března (+0,02 p. b.). Objem úvěrů na spotřebu, které byly domácnostem poskytnuty, ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostl o 10,2 %, což představuje výrazné zrychlení tempa. Průměrné úročení úvěrů na bydlení ve 2. čtvrtletí vzrostlo o 0,21 p. b. na 5,4 %. Objem poskytnutých úvěrů na bydlení byl ke konci června meziročně vyšší o 4,8 % a tempo tak mírně zrychlilo ve srovnání s rekordně nízkou úrovní předchozího kvartálu. Drtivou většinu z poskytnutých úvěrů na bydlení tvoří hypoteční úvěry (ty se navýšily o 4,8 %), ale v posledním roce je patrné prudké posílení objemu standardních úvěrů ze stavebního spoření. Ty byly ke konci června meziročně vyšší o 24,3 %. Objem nových hypotečních úvěrů⁴ za 2. čtvrtletí (21,8 mld. korun) byl podobný jako v 1. kvartálu. Z toho čisté nové úvěry včetně navýšení tvořily 10,5 mld. korun a ostatní nová ujednání 9,7 mld.

¹ Není-li uvedeno jinak, je zdrojem údajů v této kapitole databáze ARAD České národní banky. Hodnoty směnných kurzů jsou rovněž převzaty od ČNB.

² Není-li uvedeno jinak, je změnou úrokových sazeb myšlen rozdíl mezi hodnotou ke dni 30. 6. 2023 a 31. 3. 2023.

³ Obyvatelstvo včetně živnostníků.

⁴ V nových smlouvách jsou zahrnuty i refinancované úvěry a ostatní ujednání. Refinancované úvěry zahrnují stávající smlouvy sjednané nově u jiné banky, zatímco ostatní nová ujednání jsou stávající smlouvy sjednané s novými podmínkami u stejné banky.

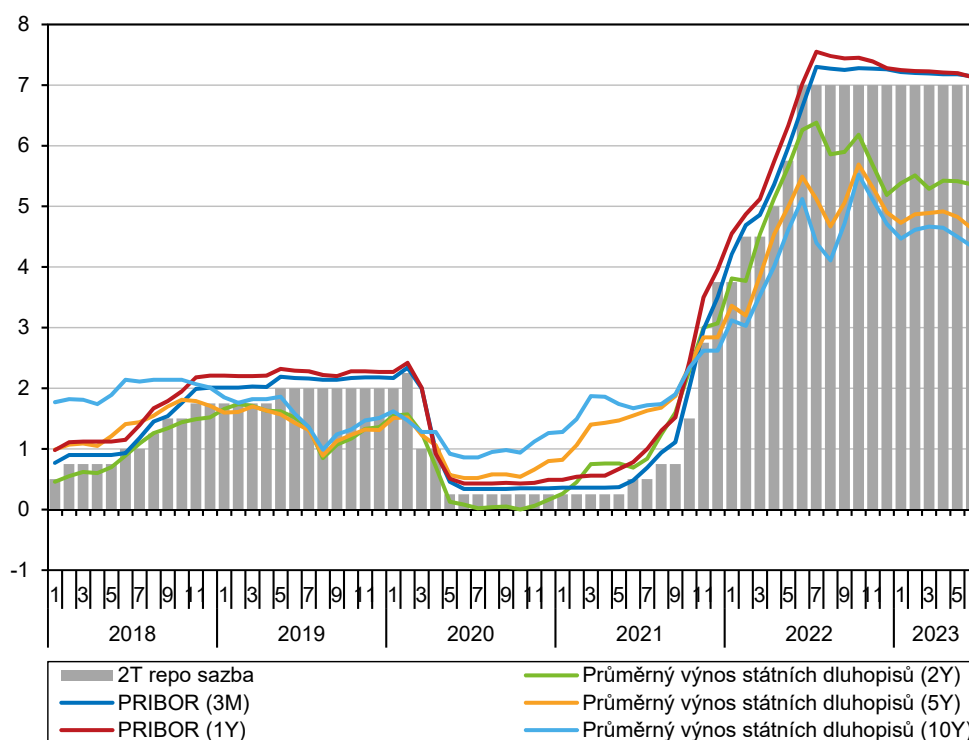

Pokračuje tak proces projednávání končících fixací úvěrů vzniklých v průběhu posledních let hypotečního boomu. Jen zlomek nových smluv tvořily refinancované úvěry (1,6 mld. korun).

Nefinančním podnikům naopak úrokové sazby úvěrů mírně klesaly.

Nefinančním podnikům se úvěrové financování ve 2. čtvrtletí mírně zlevnilo. Průměrná úroková sazba úvěrů v objemu do 7,5 milionu korun včetně klesla o 0,63 p. b. na 8,03 %, u objemu mezi 7,5 a 30 miliony se snížila o 0,20 p. b. na 8,94 % a v nejvyšší kategorii úvěrů nad 30 milionů se úročení snížilo drobně o 0,09 p. b. na 9,11 %. Úvěry a pohledávky nefinančních podniků celkem meziročně vzrostly o 5,9 %. Tempo růstu tak posílilo. Pokračoval propad objemu úvěrů denominovaných v korunách (-7,4 %), který se ale zmírnil ve srovnání s předchozími třemi kvartály. Úvěry v cizí měně byly naopak meziročně vyšší o 25,3 %⁵. Páté čtvrtletí v řadě nárůst dosáhl dvouciferného tempa a podíl úvěrů v cizí měně na celkovém objemu vyšplhal ke konci června na 47,9 %. Výrazně meziročně rostly úvěry poskytnuté v peněžnictví a pojišťovnictví (20,7 %), výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla, vzduchu, vody a odpadních vod (13,3 %) a ve stavebnictví (12,6 %). Naopak se propadly úvěry v informačních a komunikačních činnostech (-20,7 %) a také v dopravě a skladování (-11,4 %).

Graf č. 16 Tržní úrokové sazby (v %)

Zdroj: ARAD, ČNB

⁵ Úvěry v cizí měně začaly prudce růst po začátku opětovného zvyšování měnověpolitických sazeb v červnu 2021.